

Colofon

Rijst

Les voor
groep 3/4

Duur les: 60
min.

Aardrijkskunde

China

- Rijst -

Pagina 1

Leerkracht - handreiking

Inleiding

Rijst, een veelvoorkomend product in vooral het zuidelijke deel van China. Elke dag wordt in deze streek rijst gegeten. Ook zijn de mensen daar het hele jaar door druk met de rijstbouw. In deze les willen we de rijstbouw in China van wat dichterbij bekijken.

Doelstellingen

- De leerlingen leren de ontwikkeling van rijstkorrel naar rijstplant. Ze kunnen deze ontwikkeling zelf ook tekenen en uitleggen.

Doelgroep

Deze les is bedoeld voor groep 3 en groep 4.

Vakken en Kerndoelen

Aardrijkskunde

Lesidee**Inleiding**

De les wordt begonnen met het voorlezen van het volgende verhaal:
Lilong is een vrolijke jongen van elf jaar, hij woont in China. Elke dag moet er hard gewerkt worden en niet alleen door de grote mensen. Nee, ook Lilong en heel veel andere kinderen werken haast elke dag op het land. Op het rijstveld, waar de rijst wordt verbouwd die alle mensen vaak wel drie keer op een dag eten.

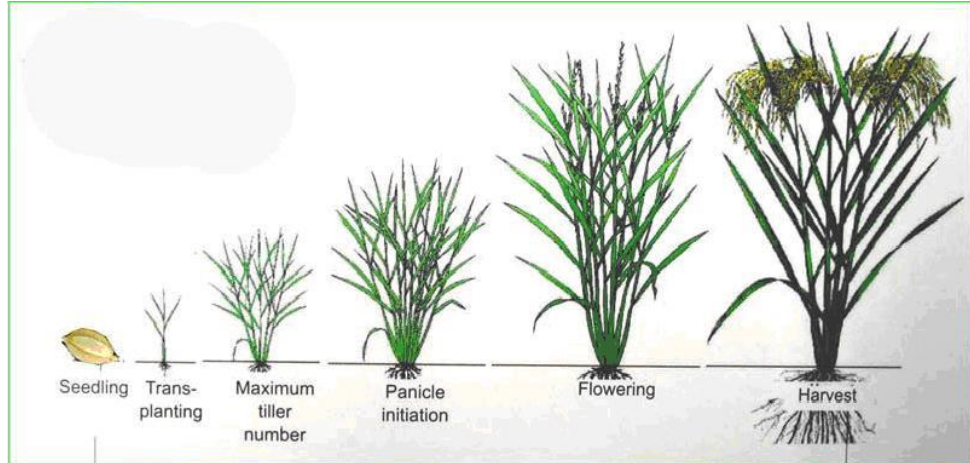
De rijstvelden zien er in het land van Lilong heel anders uit dan bijvoorbeeld de tarweakkers in ons land. Om het veldje waar de rijst op wordt verbouwd ligt een dijkje. Dit moet omdat het veldje, wat een 稻田 (dauwtjen) wordt genoemd, helemaal onder water wordt gezet wanneer de rijstplantjes worden gepoot. Een aantal weken geleden liep de moeder van Lilong hier rond met een grote tas en daarin allemaal rijstplantjes. Steeds maakte ze een gaatje in de grond en in elk gaatje werden drie jonge rijstplantjes neergezet. Inmiddels groeien er al korrels aan de planten, maar ze zijn nog niet rijp.

Lilong vertelde een heel grappig verhaal over het leuke klusje wat hij en de andere kinderen dan mogen doen. Haha Lilong lacht nog als hij er aan terugdenkt. Hij vertelt: Shang, mijn vriend was ook vogels aan het weggagen. Want de vogels willen heel graag de rijstkorrels uit de plant pikken, maar dat mag natuurlijk niet. Dus Shang en ik renden achter de vogels aan en we klaptten in onze handen en schreeuwden heel hard. Maar toen Shang bij de rand van het rijstveldje was bleef hij met zijn voet achter het dijkje hangen en hij viel zo voorover in de modder. Oh wat hebben we gelachen, hij zag helemaal bruin van de modder!

Over een poosje is het alweer tijd om te gaan oogsten. Dan maken we een gat in de dijk om het rijstveldje heen en stroomt het water zo weer weg. Mijn vader, mijn moeder en al mijn broertjes en zusjes komen dan naar het rijstveldje om te helpen. Mijn vader en ik snijden alle rijstplanten bij de grond af en mijn moeder en de zusjes brengen de rijst, die we bij elkaar binden, naar huis. Daar zijn mijn broertjes en zij slaan met de bossen heel hard op de grond. Alle korrels komen dan uit de rijstplant vallen en dat zijn de rijstkorrels die wij dus elke dag eten. Jullie eten misschien ook weleens rijst, nou dan weet je nu wat er allemaal met die korrels is gebeurd voor die op jouw bordje lag! Wij eten trouwens heel andere rijst dan jullie, vertelt Lilong. We maken soms een bal van onze rijst en tijdens het eten plukken we er steeds een stukje af en dat eten we dan op. Meestal eten we rijst uit porseleinen kommetjes. Dat halen wij eruit met onze stokjes.

Kern

Figuur 1: De groei van een rijstplant

Bron: <http://nl.acefertilizer.com/info/rice-crop-guide-of-field-management-fertiliz-2713530.html>

Bovenstaande afbeelding laat zien hoe een rijstplant groeit. Naar aanleiding van het verhaal kunt u de kinderen de volgende opdracht geven:

In de supermarkt hebben ze de volgende maand een leuke actie! Wanneer de klanten een pak rijst kopen krijgen ze er een informatieboekje bij waarin staat hoe de rijst eigenlijk op hun bord komt. De ontwikkeling van het zaadje naar de rijstkorrel op je bord dus. Maar dat informatieboekje moet nog gemaakt worden... Willen jullie allemaal een boekje ontwerpen zodat de mensen van de supermarkt kunnen kiezen welk boekje ze aan hun klanten gaan geven? Het is de bedoeling dat in het boekje afbeeldingen te zien zijn van de groei van een rijstplant, dus bijvoorbeeld zaadje, klein plantje (wat meestal gepoot wordt op het rijstveldje), rijstplant die al een stuk groter gegroeid is en de uiteindelijke rijstplant die geoogst wordt. Onder elke tekening komt dan een kort stukje tekst, bijvoorbeeld: welke fase dit is in de groei van de rijstplant, wie dit werk doen op het land, enz.

Om de kinderen een zo goed mogelijke tekening te laten maken kunt u de kinderen het internet laten gebruiken om voorbeelden of misschien ook nog extra informatie op te zoeken. Als dit lastig is kunt u ook zelf afbeeldingen laten zien zodat de kinderen een idee hebben hoe het er allemaal uitziet.

Afsluiting

Na alles wat de leerlingen gehoord en gezien hebben willen ze natuurlijk ook zelf rijst planten. Dat kan! Op de site die u kunt vinden bij de materiaalomschrijving kunt u een kweeksetje voor rijst bestellen. Alle kinderen in de klas kunnen één zaadje planten en daarna is het afwachten wanneer de zaadjes zullen ontkiemen, dit gebeurt vaak al na drie dagen. Daarna kunt u zelf kiezen of u de rijstplant helemaal verder laat groeien in de klas tot er geoogst kan worden (duurt 3-4 maanden), of dat de kleine plantjes mee naar huis gaan en de leerlingen thuis de rijstplantjes verder zullen verzorgen.

Extra tip als afsluiting:

Haal verschillende soorten rijst in de klas, er is namelijk niet maar één soort, er zijn heel veel soorten rijst! Voor de kinderen is het leuk om deze verschillende soorten te zien. Verder kunt u deze rijst dan ook koken en met de kinderen op gaan eten met stokjes.

Tijdsplanning

Inleiding: 10 minuten
Kern: 40 minuten
Afsluiting: 10 minuten

Materialen

Inleiding:

- Verhaal over Lilong

Kern:

- Vijf A5-papiertjes per leerling
- Kleurpotloden of stiften
- Pen
- Computer (of eigen gemaakte PowerPointpresentatie)

Afsluiting:

- Kweeksetjes te bestellen bij:
<http://www.zaaieenswatanders.nl/nl/promo/a/rijstplant-kweekset/36>

Bronnen

Shandong Lvfeng meststof Co.,Ltd. (2016). *Rijst gewas gids van veld management & bevruchting*. [Online afbeelding] Geraadpleegd op 9 april 2018, van <http://nl.acefertilizer.com/info/rice-crop-guide-of-field-management-fertiliz-2713530.html>

Verdieping/meer informatie

Meer informatie over rijst kunt u vinden in het verdiepingsdocument met als thema Rijst.